VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8111. szám | Szerda, 1971. április 21. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk tartalmából

A legmagasabb hőfokon...
II. oldal

Lányoknak, asszonyoknak
III oldal

Megkezdte munkáját a Bolgár Kommunista Párt X. kongresszusa
IV oldal

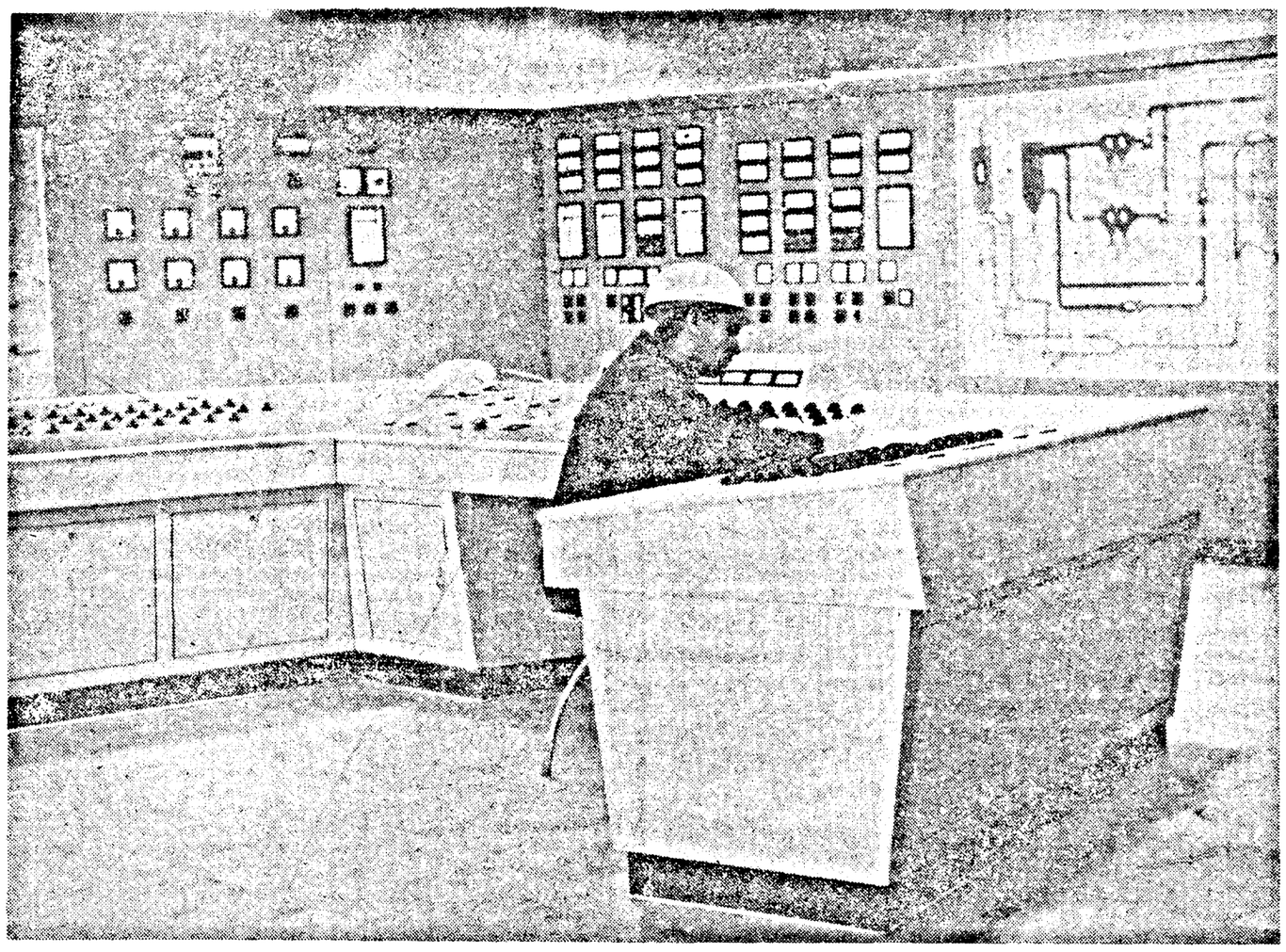

A Tirgu Jiu-i építőanyagipari kombinát cementgyárának vezérlő termében

A nagy évforduló köszöntésére

A Román Könyv Dekádja

Hétfőn országszerte megkezdődött a Román Könyv Dekádja. A mostani dekádot a párt félszázados évfordulójának szentelték.

A könyvdekád alkalmából április 19 és 28 között kiállításokra, olvasó-iró találkozókra, könyvnapokra és más rendezvényekre kerül sor a nagyobb városokban.

A könyvdekád a hazai könyvkiadás kiemelkedő eredményeiről nyujt összképet. Csupán az utóbbi öt esztendőben 45 084 könyv látott napvilágot összesen 453 400 000 példányban, amiből csaknem 3 000 könyv, vagyis 15 millió példány az együttélő nemzetiségek nyelvén. Szép sikerek születtek a könyvterjesztésben is. 1966 és 1970 között a városi és falusi dolgozók több mint egymilliárd lejre vásároltak könyvet.

Nagy tekintélye van a román könyvnek külföldön: 50 országban csaknem 1 800 könyvünk látott napvilágot.

Rendezvények

Hétfőn délután tartották meg a szinház Studió termében Az RKP megalakulása — a romániai munkás- és demokratikus forradalmi mozgalmak fejlődésének felső foka cimü szümpoziont.

★

Kedden délután az Electrometal klubjában hangzott el az Arad iparának helye az ország gazdaságában és az 1971—75-ös ötéves terv perspektivái cimü előadás.

A sebesi müvelődési ház A kultura és a civilizáció csucsai felé cimü szümpozion szinhelye volt.

★

Szerdán a székesuti kulturotthonban Románia a fejlődés utján tematikáju kisfilmeket vetitenek.

A vasúti forgalom korszerüsitéséért

A mostani ötéves terv folyamán is ugyanolyan fokozott ütemben korszerüsitjük a vasuti vontatást, mint az elmult évtizedben, amikor is bevezettük 2100 lóerős Diesel-elektromos mozdonyok, körülbelül 7000 lóerős villamos mozdonyok, valamint 1250, 700, 450 és 250 lóerős vontató és tolató hidraulikus Diesel-mozdonyok, 100 lóerős Diesel-elektromos bányamozdonyok gyártását. Többek között gyártásba veszünk 4000 lóerős Diesel-mozdonyokat a forgalmi sebesség növelése érdekében. A minél változatosabb vontató eszközök gyártását egyaránt megköveteli a belföldi vasuti forgalom korszerüsitése és az, hogy ma már nyolc országba szállitunk Diesel-elektromos mozdonyokat és villanymozdonyokat.

Eperfa-ügy

jegyzet

Az eperfa-ügy nagy ügy, kérem. Abban csak a néptanács vezetői vagy talán csak maga az elnök dönthet. Már mint arról, hogy kivágható-e vagy sem a ház elől az öreg, elszáradt eperfa. Jöjjön elnök elvtárs, nézze meg elnök elvtárs, döntsön elnök elvtárs.

Mondom, nagy ügy az eperfa-ügy, magam láttam, magam tapasztaltam egy gépkocsival Aradtól félórányira lévő faluban. Olyan nagy ügy, hogy annál már csak a cserép-ügy lehet nagyobb. Mert azt kérdezi — nagyon helyesen kérdezi — az emlitett néptanácsi elnök a kezét ráncigáló, eperfa-ügyben döntést váró polgártárstól: ha lecsik arról a házról egy cserép, azért is én felelek? — és mutat is a megrozzant malomra, hogy szemléltesse a mondottakat.

Öten-hatan állunk a falu kellős közepén, öten-hatan is tanui vagyunk az eperfa-ügynek, cserép-ügynek, mely itt, a tavaszi napsütésben, a faluszépités közepette, amolyan állampolgárságtani gyors szemináriummá változik. Mert volt idő, valljuk be volt idő, amikor a néptanács valóban eperfa-ügyekkel foglalkozott. Föként azokkal. Vagy azokkal is. Eperfa-ügyekhez, cserép-ügyekhez hasonló apró-cseprő problémacskákkal, az emberek ügyeit, a falu ügyeit meg valahol ott fenn, a városban, a rajonnál, vagy még feljebb intézték. A vezetési autonómiába beleszokni, a vezetési autonómiát megtanulni, szélesiteni, tökéletesiteni — lám ez nemcsak a törvények meg a szabályzatok dolga, hanem a falué is. És ha néptanácsi vezetőink egyre jobban teljesitik hivatásukat, egyre több kérdésben vállalják a megadatott döntési jog keretében a felelősséget, még mindig marad tennivalójuk. Hozzászoktatni az embereket is, megtanitani az embereket is a felelősség vállalására. Mert nemcsak a néptanácsok felelőssége növekszik. Az állampolgároké is, akik a néptanácsot megválasztják. Nem az eperfa-ügyek megoldásáért, hanem azért, hogy a város, község vagy falu egészét érintő ügyekben, az egész közösség érdekeit figyelembe véve hozzanak döntéseket, irányitsák a fejlődés utján a rájuk bizott kisebb vagy nagyobb emberi közösségeket.

Az eperfa-ügy nagy ügy, kérem. Olyan értelemben, hogy ne legyen. Hogy foglalja el helyét a szisztematizálási-ügy, a vizvezeték-ügy, az általános gazdasági jólét megteremtésének ügye, a tanitói, tanári, mérnöki lakásoké, az iskoláé, a közmüvelődésé. Mert gazdának lenni nem egy eperfáért csak az egész közösségért érdemes.

(K. S.)

Évharmadkezdéskor

Villamossal járok a szerkesztőségbe. Mindennapos társaim a vidám, olykor harsány jókedvet sugárzó diákok. Tegnaptól megint utitársamul szegődtek. Végetért a szünidő, elkezdődött az utolsó évharmad.

Milyen volt a vakáció, most nem kérdezem. Tudom, kipihentek magukat. Mert szükség van a pihenésre a nagy erőpróba előtt. Közel az érettségi, közel a felvételi vizsga, de mindennél közelebb az összefoglaló ismétlés és maga az évzárás, amikor számot kell adni, milyen ismereteket gyüjtöttek a tanulók egész esztendő folyamán.

Vizsgázik a nevelő is. Hozzáértésből, lelkiismeretességből. Számot ad arról, hogyan tudta növendékeibe oltani a tárgyi ismeretek lényegét, miként tanitotta meg őket az önálló gondolkodásra s talán arról is, miként nevelte őket emberségre.

S a szülő szerepe sem csekély. Hiszen ebben az évharmadban méginkább fontos a szülő-nevelő szoros kapcsolata. Most mindennél fontosabb a közös arcvonal. Támogatni az iskolát, s a körülmények nyujtotta optimális lehetőséget teremteni a tanuláshoz. Még minden menthető! Ámbár a tudás várát nem rohammal szokás bevenni, hanem céltudatos, kitartó, mindennapos ostrommal.

Idén az utolsó évharmad minőségi változást is hozott az oktatás formájában. S ez a változás közoktatásunk korszerüsödését, a társadalmi gyakorlathoz szorosan kötődő tendenciáját mutatja. A szakmai iskolák megváltozott felvételi vizsgarendje uj tantárgyak alapos tanulmányozását hozza előtérbe. S ezzel egyidejüleg uj irányt szab az általános iskolák tanitási tervének.

Eltelt a vakáció. Dolgos hétköznapok örömeit és családásait éli tanár és diák. Az elvetett magot, a csirázó palántát ugy kell gondozni, ápolni, hogy a termés mindannyiunk — diák, nevelő, társadalom — örömére és hasznára váljék.

P. P.

Lelkesedésben nincs hiány

A pártszervezetekre és a kommunistákra háruló feladatokról szólva az állami mezőgazdasági vállalatok dolgozóinak országos tanácskozásán Nicolae Ceauşescu elvtárs többek között ezeket mondta: „... A farmokon és a mezőgazdasági állami vállalatokban müködő pártszervezeteknek tevékenységük központjába kell állitani a termelés növelését célzó összes intézkedések megvalósitását. Széles körü munkát kell kifejteniük, hogy a vállalatok kommunistáit, összes dolgozóit az összes tervelőirányzatok minél megfelelőbb teljesitésére mozgósitsák. A pártmunkát a termelési eredményeken kell lemérni. A jó eredmények igazolni fogják, hogy jó a pártmunka is!"

Ebben a szellemben szervezve meg tevékenységét, az Angyalkuti Állami Mezőgazdasági Vállalat pártbizottsága megkülönböztetett figyelmet fordit a politikai-nevelő munkára, a dolgozók mozgósitására. A közelgő pártévforduló tiszteletére például a dr. Mateş Ioan vezette németszentpéteri állattenyésztési farm versenyfelhivást intézett a vállalat többi, hasonló profilu farmjához. A főbb célkitüzések:

— A tervezett állomány biztositása.

— Az első negyedévi tejtermelési lemaradás behozása s terven felül 40 hektoliter tej átadása.

— Az összes takarmánynövények jó minőségben és időben történő vetése.

— A munkafegyelem megszilárditása, a farmok szépitése és rendezése.

Versenyre keltek a növénytermesztők is. A Morogan Dumitru mérnök vezette 5. számu farm versenyre szólitotta a többi farmot. A növénytermesztők célkitüzései:

— A tavaszi vetés április 26-ig történő elvégzése.

— Alapos növénygondozás révén magas hozamok elérése, 500 ezer lej terven felüli jövedelem biztositása.

— A munkálatok maximális gépesitése, az önköltségi-ár csökkentése.

A zöldségtermesztők versenyének célkitüzései:

— Ugyanarról a területről 2—3 termés betakaritása.

— A leginkább keresett zöldségfélék termesztése, a piacok jobb ellátása.

— A termés magasabb hatékonyságu értékesitése.

— Az exportterv tulteljesitése.

— Az öntözés és a vegyszeres gyomirtás tudományos alkalmazása és további kiterjesztése.

A nemes vetélkedésbe bekapcsolódtak a gépesitők is.

A pártbizottság irányitásával a vállalat szakszervezeti bizottsága, a szakszervezeti csoportok pontos nyilvántartást vezetnek az elért eredményekről, a verseny alakulásáról. Különös gondot forditunk arra is, hogy erkölcsi és anyagi elismerésben részesitsük a legjobb eredményeket elérő közösségeket.

Az Angyalkuti Állami Mezőgazdasági Vállalatban meg vannak a lehetőségek az eddigieknél jobb eredmények elérésére. Nagyszerü szakembereink és munkásaink vannak, jó a gépi felszerelésünk, lelkesedésben sincs hiány. Éppen ezért számithatunk arra, hogy vállalatunk jó körülmények között fogja teljesiteni a X. pártkongresszus határozataiból fakadó nagyszerü feladatokat.

MOTOCEA VASILE,
az Angyalkuti ÁMV pártbizottságának titkára

A 235 000. tehergépkocsi

A napokban elkészült a brassói Steagul Roşu üzemben a 235 000. tehergépkocsi.

A gyár az idén 1000 tehergépkocsival gyárt többet, mint a tavaly, amiben nagy része van az üzemfejlesztésnek is. Nemrégiben adtak át rendeltetésének számos komplex szállitó berendezést, önmüködő megmunkáló gépsort, egy hőkezelő és galvanizáló egységet, részben pedig egy nagy nyersvasöntödét.

Arad munkásságának forradalmi harca az 1929—1933 gazdasági válság éveiben

TÉNYEK, DOKUMENTUMOK

A kapitalista államok gazdasági és politikai életét átfogó 1929-es gazdasági válság, már 1928-ban jelentkezett a tőkés-földesuri Romániában és erőteljesen éreztette hatását Arad megyében is. A gazdasági válság az ipari termelés csökkentését, az ipari, kereskedelmi és bankcsődök számának növekedését stb. jelentette.

Arad megye, az Astra vagon- és motor gyár, az aradi textilipari, élelmiszeripari, fafeldolgozó s egyéb gyárak révén, jelentős sullyal birt az ország ipari potenciájában. A megyében, a válság előtt, 109, többségükben közepes, kis- és kézmüipari vállalat müködött, mintegy kifejezve a kapitalista gazdasági fejlődés egyenetlenségét. A válság első két esztendeje után, 1931-ben, a termelés csökkentése illetve felfüggesztése miatt, — amely katasztrofális következményekkel járt a munkásság számára — az iparvállalatok száma 93-ra csökkent. A megye legfontosabb ipari vállalatai, mint amilyenek az Astra, ITA, Teba, FITA, az aradi és a pankotai Industria Lemnului stb. becsukták kapuikat, a dolgozók ezreit hagyva munka nélkül.

A román burzsoázia kétségbeesett erőfeszitéseket tett, hogy megőrizze gazdasági pozicióit s ezért támadást inditott a dolgozók élet- és munkafeltételei ellen, s igy próbált kijutni a válságból. A termelés csökkentése, illetve beszüntetése a legnagyobb ipari vállalatokban, a munkanélküliség példátlan növekedéséhez vezetett. Arad megyében a munkanélküliség 1932 tavaszán érte el a legmagasabb fokot, amikor is 300 százalékkal haladta meg az előző év tavaszának szinvonalát. Az 5 000 munkanélküli s a hozzájuk tartozó 8000 családtag számát még gyarapitotta az az 1 554 árvizkárosult család, akik 1932 márciusában a kiöntő Maros áldozataivá váltak.

A termelés csökkentése, illetve beszüntetése állandóan növelte a krónikus munkanélküliség áradatát, s ráadásul ez párosult a még dolgozók béreinek csökkentésével, a munkabérek hónapos késésekkel való kifizetésével. Míg 1928-ban Arad megyében 387,5 millió lejt fizettek ki munkabér cimén, 1933-ra ez az összeg 58 százalékkal csökkent és 165 millió lejre süllyedt.

A gazdasági válság következményei erőteljesen megnyilvánultak a munkásság soraiban, de nem kevésbé sujtották a többi társadalmi kategóriát, a dolgozóparasztságot, a hivatalnokokat, a tanszemélyzetet, a kisiparosokat és kiskereskedőket, a nyugdijasokat stb.

A válság éveiben egymást követő kormányok (8 nemzeti parasztpárti és 1 Iorga-Argetoianu féle kormány) az uralkodó osztályok érdekeit védték s a gazdasági válság terheit a dolgozók kellett viseljék.

A Román Kommunista Párt volt az egyetlen erő, amely azonosult az ipari proletariátus célkitüzéseivel s bár illegalitásban volt, következetesen harcolt a munkásosztály érdekeiért. Aradon az RKP temesvári bizottságának egyik szekciója müködött, amelyben Bernáth Andor, Rangheţi Éva, Moldovan Ioan, Káli János és mások tevékenykedtek. A párt nevéhez, a párt harcosainak nevéhez füződik az aradi munkanélküliek harcának, a nagy iparvállalatok sztrájkjainak megszervezése, kommunista röpcéduláknyomtatása s terjesztése, olyan röpcéduláké, amelyek harcra hivták a munkásságot az ország gazdasági és politikai leigázása, az imperialista háborus készülődések ellen, a Szovjetunióval, — az első szocialista országgal — való szolidaritásért, az állampolgári és szabadságjogok biztositásáért.

Az aradi kommunisták politikai harcában jelentős szerepe volt a Virradat cimü napilapnak, mely merész kommunista álláspontjával olyannyira megriasztotta a helyi hatóságokat, hogy azok 1929 áprilisában betiltották.

TIMBUS MIRCEA tanár

(Folytatása a II. oldalon)

Melyiket szeressem?

SZÜLŐFÖLDEM

A mesebeli szegényembernek kilenc gyereke volt. Sok szaj, kevés kenyér. Amikor választania kellett, melyikről mondjon le és melyiket tartsa meg, sorba állitotta őket és igy gondolkodott: a két nagyobbik ügyesen vadászik, a másik kettő halászni tud, a három kislány rendben tartja a házat, az ikrekről pedig nem mondhat le, mert ők a legkisebbek és olyan egyformák. Végül is megtartotta mindeniket.

Valahogy igy vagyok én is, ha választanom kell Dés, Kolozsvár, Enyed és Arad között. Hiszen mindenik város külön szakasza eddigi életemnek. Az egyikben születtem, a másikban tanultam, a harmadikhoz a pályakezdés emlékei füznek, és a negyedikben élek. Melyiket szeressem jobban? Désen éltem le eddigi éveim felét. A gyerekkor vonzása pedig nagyon erős: az első vers, az első könyv, az első hosszunadrág és az első pofon. Itt tanitott a ma már európai hirü festő Incze János és az iró Daday Loránd.

Szeretni a szépet, az emberit és védeni az igazat tőlük és édesanyámtól tanultam. Hát hogyne kötne millió szál, ehhez a Szamos-parti városhoz? A kolozsvári éveket, a diákkort nehéz leirni, elmondani még nehezebb, legfeljebb visszaálmodni lehet. Igy álmodom vissza a város zeg-zugos utcáit, a zsibongó könyvtárakat, a szinházakat, a vizsgák szorongásait és örömeit és az első szerelmet. És még annyi emlékem van erről az időről, ami csak őrlődik bennem, de még mindig nem érett meg annyira, hogy felszinre hozhassam.

A pályakezdés buktatói, csöppnyi örömei, átolvasott éjszakák szépségei füznek Enyedhez, a százados kollégium csodálatos könyvtára, és nagytudásu, halkszavu könyvtárosa, Vita Zsigmond.

A tudás és a tudni vágyás hite kapcsol Enyedhez, az Őrhegyhez, Jókai hires füzfájához, aminek már csak a csonkjait mutatják az arra vetődőnek. Ott lettem apa és értem edzett emberré.

Arad. Itt élek és dolgozok. Az ide kerülésemnek külön históriája van. Nagyapám Kisperegen született még a mult század 70-es éveiben. Aradon járt iskolába, tanult mestérséget.

Gyermekkoromat átszőtték meséi a városról, a várról és a sikságról, ami olyan szép, mint a mi hegyeink. „Ha majd nagy leszel, Aradra menj kisunokám. Ott rendes emberek vannak." — mondta nagyapám számtalanszor. És én sok év multával ide jöttem és megértettem nagyapámat és az itteni embereket. Szeretem ezt a várost, épp ugy, mint a másik hármat. Eljöttem, mert szeretem az emlékeimet gazdagitani, teljessé tenni. Mert szeretem azt a nyugtalanságot, ami igazzá, egésszé teszi az életet. És bárhová kerüljek az országban, otthont teremtek magamnak és hozzátartozóim lesznek az addig ismeretlen emberek, mert a szülőföld nem egy lakhely, hanem az egész haza.

PÁVAI GYULA

A LEGMAGASABB HŐFOKON...

Az óragyártás, mint annyi más iparág, népi rendszerünk éveiben honosodott meg hazánkban, meghozzá itt nálunk, Aradon, e Maros menti városban. Megtanultuk ezt is, mint sok mindent, ami szükségesnek mutatkozott. Megtanitott rá a párt utmutatása, bölcsessége. Ennek az iparágnak a fejlődése is száz és száz ember nevével függ össze. Mi, ezek közül csupán egyet ragadjunk ki, aki több más társával együtt ott „bábáskodott" az első aradi gyártmányu ébresztőórák bölcsőjénél.

Berencz József igazgató, népes munkáscsaládban született. Öten voltak testvérek, nem volt könnyü sorsuk, hiszen még a legszeretőbb anyai szív is csak nehezen tudta igazságosan felosztani a hét tagu családban azt, amit az apa keresett. A kisiparosnál töltött inasévek is szorgalomra, kitartásra oktatták a fiatal órást, aki 1950-ben nyerte el a szakképesitési igazolványt. Fiatal kora ellenére felismerte, hogy nem a szük látókörü kisipar az, ami fejlődést biztosit a szakmák számára. Érezte, tudta, hogy az egység az, ami erőt ad, ami széles távlatokat nyit a jövő felé. Ezért választotta maga is a szövetkezés utját. Csatlakozott az akkori Coopmetal majd Precizia kisipari termelőszövetkezethez. Egyszerü órásmesterként dolgozott, páratlan szorgalommal, lelkiismerettel. Közben az idők szava a szervezeti élet vonatkozásaiban is a tettek mezejére szólitotta. KISZ-taggá lett, majd 1953-ban az a megtiszteltetés érte, hogy a párttagok egyöntetü bizalma a kommunisták soraiba avatta. A bizalom, amely a szerény, öntudatos, következetes fiatalember iránt a kezdettől fogva megnyilvánult egy évvel később abban jutott kifejezésre, hogy a szövetkezet tagjai elnökükké választották. Ebben a minőségben tevékenykedett hat esztendeig, amikor döntő fordulat állott be a szakmában. Megalakult az első hazai óragyár városunkban.

Kommunisták

Azóta kerek 10 esztendő telt el. De micsoda tiz esztendő? A mérhetetlen fejlődés tiz éve, a gyár és Berencz József egyéni életében egyaránt. Induljunk ki talán abból, hogy 1955-ben készült el az első hazai gyártmányu ébresztőóra. Egyetlen tipus, 200 darabos szériában. Hogy már az első prototipusok elkészitéséhez mennyi munka, fáradtság, lelkiismeretesség, pontosság, álmatlan éjszaka volt szükséges, azt mi sem igazolja jobban, mint az, hogy az az időszak, amely a hazai óragyártás megalapitását megelőzte és követte egy egész uj szakember gárda, közöttük Berencz József szakmai iskolájává vált. Közben ő is sok más társával együtt elvégezte a liceumot, müszaki téren pedig olyan volumenü ismereteket sajátitott el, amelyek lehetővé tették, hogy a gyár egy kis közösségével könnyümechanikai, óragyártási kézikönyvet szerkesszen a jelenlegi szakiskolások számára.

1961-ben már 171 ezer óra került ki a gyárból nyolc választékban. Aztán? Álljanak itt példaként a legutóbbi ötéves terv mutató számai: 47 választék csaknem 2 100 000 darab, s közben ami a legfontosabb, ami müszaki szempontból a legértékesebb, a legnagyobb elismerést jelenti: felfigyel a külföld, a nemzetközi piac, a hazai gyártmányu órákra. Nem véletlen ez. Mert a fejlődést a Victoria óragyárban sem csupán mennyiséggel mérik, hanem szivvel-lélekkel is, meghozzá a legmagasabb hőfokon.

A mai szerkezetek minden vonatkozásban felülmulják a kezdeti ébresztőóráket, rubinokon müködnek, pontosságuk pedig vetekszik bármely hasonló külföldi gyártmányéval. Az aradi Victoria gyár termékeit ott találhatjuk a Szovjetunió, Franciaország, NSZK, Hollandia, Görögország, Libia és sok más állam szaküzletében. Világjárókká váltak a termékek és világjáróvá vált a vállalat vezetője is. Ment külföldre, a Szovjetunióba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, Svájcba, gyüjtötte a tapasztalatokat.

Nagy feladatok állnak az elkövetkező évek során az óragyáriak előtt. Bizonyára teljesiteni fogják, mert olyan emberek állnak a közösség élén, amilyen Berencz József igazgató.

SCHIFF LÁSZLÓ

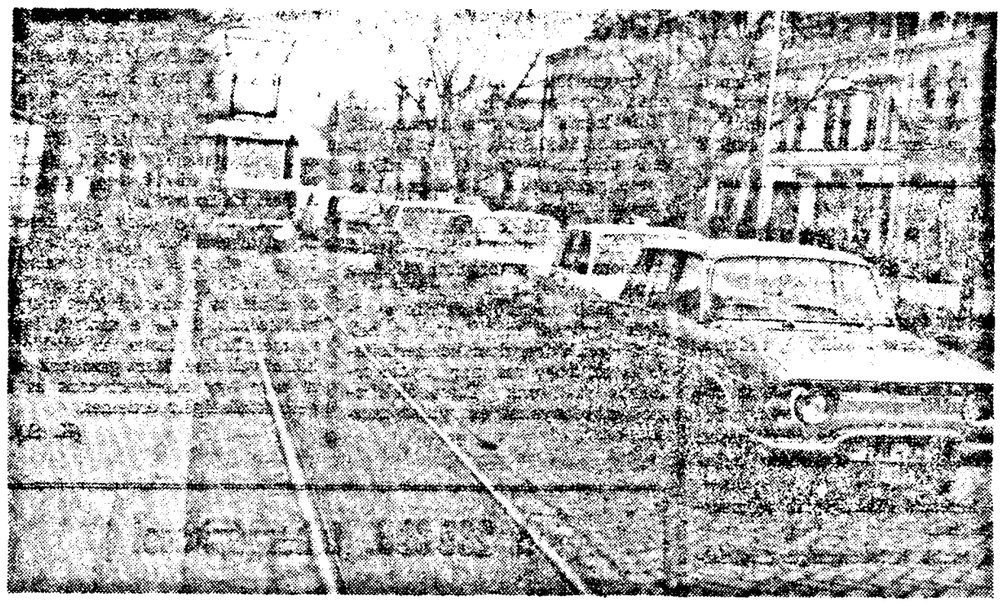

Autóparkolás a Köztársaság uton.

Arad munkásságának forradalmi harca...

(Folytatás az I. oldalról)

lisában, a 85. számnál betiltották.

Arad megye iparvállalatainál lezajlott a példátlan magas számu sztrájk és munkakonfliktus is hozzájárult a tőkés-földesuri gazdasági és politikai rendszer megrázkodtatásához. A sztrájkokban, a munkakonfliktusokban több ezer munkás vett részt. A résztvevők nagy száma, a sztrájk időtartama szempontjából különös jelentőségüek voltak az aradi vagongyártók és textilgyári munkások 1929 április 10-i, 1929 augusztus 16-i, 1930 december 8-i, 1931 augusztus 1-i és 1933 julius 13-i akciói. Ezeket a megmozdulásokat az RKP aradi szekciója és az egységes aradi szakszervezetek szervezték, amelyek az aradi munkásság tiltakozó akcióinak motorjai voltak. Hogy fogalmat alkothassunk az aradi munkásság harcáról, meg kell emlékeznünk az Erdélyi Hirlap nyomdászainak 1930 junius 30-i és 1931 junius 9-i sztrájkjáról, a Rudkovski féle fémipari üzem munkásainak 1931 junius 30-i, a városi színház zenészeinek 1931 március 20-i, a pékségek, a vendéglők és kávéházak dolgozóinak 1930 junius 3-i, 1930 december 4-i, 1931 február 3-i, 1932 május 1-i, 1933 május 11-i megmozdulásairól, sztrájkjairól, hozzátéve, hogy a felsorolás korántsem teljes.

Az aradi munkásmozgalmat a kommunisták vezették, a munkásmegmozdulások kommunista szellemben zajlottak le s emiatt az Arad municipiumi rendőrkvesztura állandó riadókészültségben volt, olyannyira, hogy 1931 február 22—26, 1931 május 1-én, augusztus 1-én, szeptember 4-én, 1932 november 7-én, 1933 február 20-án, május 10-én és augusztus 1-én mozgósitották a lovasrendőrséget, a tüzoltókat s teherautókat helyeztek készenlétbe a munkásfelvonulók ellen.

Az erők összecsapása Arad megye proletariátusa és burzsoáziája között hol nyilt, hol burkolt formában, folyamatos volt a gazdasági válság nehéz éveiben. Ha a munkakonfliktusok és sztrájkok azonnali politikai és gazdasági célkitüzéseit nem is sikerült mindig elérni, ha néha e megmozdulások kudarccal végződtek, gyakoriságuknál, erejüknél és annál a ténynél fogva, hogy a Román Kommunista Párt vezette és szervezte őket és az egész megyére, az egész országra kiterjedtek, ujra bebizonyitották a munkásosztálynak, a burzsoázia elleni harc leghaladóbb társadalmi osztályának erejét és forradalmi szellemét.

Tájékoztató

1971

Április

21

Szerda

Napkelte 5.23, napnyugta 19.07 órakor. Az évből eltelt 111 nap, hátra van még 254.

- 1799-ben született Tancsics Mihály.
- 1816-ban született Bronte Charlotte.
- 1910-ben halt meg Mark Twain.
- 1882-ben halt meg Conta Vasile, filozófus.

Az Aradi Fotoklub pályázata

Az Aradi Tavasz kulturális-művészeti fesztivál ünnepség sorozatának értékes szinfoltja lesz a Fotoklub MAI LÁTÓHATÁR cimü kiállitása. A kiállitáson részt vehetnek hivatásos és amatőr fotosok egyéni vagy csoportos munkákkal.

A kiállitásra beküldhetők fehér-fekete és szines fotok, valamint szines diapozitivek. A fehér-feketében készült változat nagysága 30×40, a szinesé 18×24 cm kell legyen.

A beküldött pályamunkáknak tükrözniük kell hazánk dolgozóinak uj életét, az üzemekben és szántóföldeken kifejtett munkáját, az ország természeti szépségeit stb. A legjobb fotokat a zsüri pénzjutalomban részesiti.

Beküldési határidő: április 25. Cim: Aradi Fotoklub 84-es sz. postafiók.

A kiállitás megnyitójára előreláthatólag május 12-én kerül sor.

rádió

SZERDAI MÜSORAJÁNLÁSUNK

A BUKAREST I. rádió müsoráról: 11.15 A párt félszázados évfordulója: dinamizmus és alkotó gondolkodás; 14 órakor a hét zeneszerzője Antonio Vivaldi; 17 órakor Ifjusági antenna — Gaudeamus (egyetemistáknak); 20 órakor George Ivaşcu esti jegyzete; 20. 05 órakor: Tiz kedvelt melódia.

19 órai kezdettel közvetités a Románia—Jugoszlávia barátságos labdarugó mérkőzésről.

BUKAREST II. 9.35 órakor: Népzene; 14.30 órakor: Lenin müvei Romániában.: 15.30 órakor: Rádióiskola; 16.50 órakor: Orvosi tanácsok; 20.15 órakor: Rádiószinház. Az Egyesülés Krónikájából; 22.30 órakor: Rádióegyetem.

Hirek: 9. 10, 11, 13, 15, 16, 22, 24, (Bukarest I.); 6.05, 7, 9.30, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 23, 0.55 (Bukarest II.)

A temesvári studió naponta a 477-es hullámhosszon sugároz adást 6— 7 óra és 16.30 — 19.30 óra között, vasárnap 7.30 — 9 óra között.

Az Arădeanca gyárban tudtuk meg

Több uj termék sorozatgyártását kezdték meg az Arădeanca gyár babarészlegén. Már készülnek a flexibilis babák, a kötött ruhába öltöztetettek, hat müanyag játékfigura (Adrian, Răzvan stb.). Rövidesen az üzletekben is megkezdik árusitásukat.

★

Két külföldi kiállitáson is részt vesznek termékeikkel az Arădeanca gyár dolgozói. Az egyiket Düsseldorfban rendezik, a másikat Pekingben. E két kiállitásra nemcsak babákat és müanyag játékfigurákat, hanem alpaka és ezüst tárgyakat is küldtek.

★

A gyár termékei egyre növekvő népszerüségét bizonyitják az egyre gyakoribb külföldi megrendelések is. Ebben a hónapban kezdik meg az exportszállitást Anglia számára és a jövő hónapban leszállitják az első hajas alvóbaba tételt Finnországnak és Izraelnek. Még ebben az évnegyedben megkezdik különböző ezüst tárgyak gyártását és szállitását Franciaországnak.

Az Almanahul Socialist folyóirat és az Állami Takarékpénztár (CEC) közös országos versenyt kezdeményezett, amelynek témája a takarékosság volt. Nemrég kiértékelték a verseny eredményeit és dijazták a győzteseket. Arad megyéből a fazekasvarsándi Manea Valeria második dijat kapott. Nyereménye egy 1000 lej értékü épitőanyag-nyereményes takarékbetétkönyv.

tv tévéjáték

SZERDA, ÁPRILIS 21.

18.00 Ex terra 1971 — versenyadás.
18.30 Gazdaság, tudomány, vezetés.
19.10 Pronoexpressz-huzás.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Hiradó.
20.00 50 év, 50 visszaemlékezés.
20.20 Filmmuzeum.
21.55 Nemzetközi kilátó.
22.30 Részletek Puccini Bohémélet cimü operájából. Közreműködik Marina Crilovici és Ludovic Spiess.
22.50 Hiradó.

filmek

DACIA: Mihai Viteazul (8, 12, 16, 20).

STUDIO: Fekete angyalok (10, 16, 19).

MUREŞUL: Lokis (10, 12, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: A tenger dalai (11, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: A halotthamvasztó (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Grisa őrmester (17, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Selymek (17, 19).

CFR (Grădiște): Az alvilág professzora (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Velem nem, madame. Kanári a viharban.

PECSKA: Az uj alkalmazott.

BOROSJENŐ: Háromszoros ellenőrzés.

KISJENŐ: Egy szobalány naplója.

SZENTANNA: Vallomás.

NAGYLAK: Emberrablás.

KÜRTÖS: Hétszer hét.

PANKOTA: Tóték.

VILÁGOS: A doktorkisasszony.

BOROSSEBES: Lányok köztársasága.

KÖRÖSBÖKÉNY: A Lanfieri-telep.

VINGA: Az élet nem bocsát meg, Mayerling.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, április 21-én változó idő. Éjjel és a reggeli órákban derült égbolt, délután átmeneti felhőzet, amikor elvétve kisebb eső, a hegyvidékeken zápores, zivatar lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő keleti, délkeleti szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1 és 6, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 16 és 19 fok között váltakozik.

Várható időjárás április 22-én és 23-án: továbbra is változó idő. Napközben felhőátvonulások és egy-két helyen zápores, zivatar lehetséges. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Ebben a hónapban nagy mennyiségü idénycikket kaptak megyénk fogyasztási szövetkezetei: női, férfi és gyermek készruhákat mintegy két millió lej értékben; tavaszi lábbeli ujdonságokat (csak a Libertatea gyárból másfél millió lej értékben), ezer darab női- és férfi kerékpárt. Az élelmiszeregységek árukészletének kiegészitésére közel 10 millió lej értékü gyümölcs- és zöldségkonzervet, száraztésztaféleségeket, hus- és halkonzervet szereztek be.

Megirtuk már, hogy a municipiumban kezdeményezett tisztasági akció sikere érdekében a Városi Közüzemek szivesen veszi, ha a lakosság bejelentéseket tesz a 120-74-es telefonon (Köztisztasági Hivatal.) Most arról érdeklődtünk Csányi Károly elvtársnál, a hivatal vezetőjénél, hogy a vállalat miként reagál a bejelentésekre. Ime a válasz:

— Naponta 15-20 telefonbejelentést kapunk. Ezekre igyekszünk késedelem nélkül reagálni. A D. Bolintineanu utcából értesitettek bennünket, hogy egyes házak lakói gyomláltak az udvarokban, kitisztitották a virágágyásokat, s a gyomot, földet, szemetet az utcára dobták. A helyszinen győződtünk meg, hogy ez valóban igy történt és azonnal elszállittattuk a szemetet. Hasonló eset történt az Artileriei utcában. A Csajkovszkij utcából telefonon panaszolták a lakók, hogy az itt létesitett kicsiny gyermekpark mellett rossz helyen van az utcai szemétgyüjtő. Kérésüket teljesitjük: elhelyezzük onnan.

Az aradi Népi Egyetem közli

Szerdán, április 21-én délután 5 órakor a Barátság Házában (Republicii ut 78 szám) „Uj irányzatok a jelenkori nyugati filozófiában" cimmel előadást tart Zăvoian Ioan tanár, az RKP Arad megyei bizottsága propaganda osztályának főnöke.

Nyitott SZEMMEL

1.

A gondozott tavaszi virágágyások legnagyobb ellenségei az utcára engedett szárnyasok. Sok szóbeszéd, haszontalan vita okozói. Gazdáik semmiképp nem értik, hogy a városszépitési mozgalom merőben másfajta célkitüzéseket állitott az utca-, a lakóbizottságok elé. Sértésnek veszik a figyelmeztetést. S minthogy nem egyedi esetről, elsősorban példákról van szó, nem ártana, ha a néptanács illetékes osztálya erélyesebb intézkedéssel jobb belátásra birná az utcákat, legelőkké, majorságudvarokká változtató lakosokat.

2.

Hálátlanság lenne mulasztással, nemtörődömséggel vádolni a kereskedelmet. Hiszen mindent megtesz, hogy korszerü, keresett áruval lássa el a vásárlókat. Mégis, sok a panasz, különösen ilyenkor tavasz-időben, s legfőképpen a nők körében. Mert bármelyik üzletbe is térnek be, harisnyakérésükre egyformán elutasitó választ kapnak: nincs kérem, csak 27 lejes, varrásos. Választékot, igényt emlegetünk? Az elárusitók örülnek, ha legalább ezzel az egyfélével szolgálhatnak.A vásárlók sem elégedetlenkednének, hiszen 27 lejes ár jobb minőséget feltételez. Viszont éppen itt a bökkenő, ez a drága a silányabb.

3.

A Războieni negyedben az uj lakótömbökétől eltérő stilusban, légiesen bölyitett, magas várszerü bástyafalakra emlékeztető épület körvonalai magasodnak. A tájékozottak tudni vélik (igy is van), hogy a Közélelmezési Trösztnek cukrászdát és falatozót épit. Nagyon kell a kerületben, hiszen hasonló eddig nem is volt, ha csak a rossz hirü Fekete Holló italboltot nem tekintjük annak. Ha elkészül az épület, ide költözik majd régi helyéről a főutra. Az italkedvelők legnagyobb örömére, de a szomszédos iskola (12-es számu) tantestületének, és szülők egyöntetü helytelenitésére, mivel a felnőttek személyes példaadását nem éppen igy képzelik el a gyakorlatban.

4.

Idénycikkeket a polcokra, a kirakatba — szól az utasitás, az árureklámozás megannyi irott és iratlan paragrafusa. A Lanțul üzletben szőlőprés áll az ajtó közelében, kisebb-nagyobb méretben is. Hadd lássák a járókelők, még záróra után is az árut. A valóban szezoncikkek pedig az üzlet belsejében bujnak meg. Aki akarja, ugy is megtalálja őket!

TALLÓZÁS

SCÍNTEIA

1971. április 20.

Közmüvelődési életünk uj jelenségére hivja fel a figyelmet a Scinteia: az Argeş megye egyes falvaiban nemrég alakult Kulturális Társaságokra. Szabad elhatározásból született müvelődési szövetségek ezek, melyeket a falu mai müvelődési igénye hozott létre. A kezdeményezés országos visszhangjának oka elsősorban elvi felfogásukban keresendők. A spontán kezdeményezésre napvilágot látott demokratikus felepitésü önkéntes társaságok — létrehozóik szerint — kell képezzék a mai falu müvelődési fórumát. Hogy milyen a viszony a Társaságok és a müvelődési otthonok között? Hogy kell-e a mindenképpen figyelemre méltó kezdeményezésnek szervezett, irányitott terjeszkedési lehetőségeket adni? Nos, ezek még kérdések, melyekre csak a jövő ad feleletet.

Arad megyében még nem hallottunk Kulturális Társaságokról.

Kiváncsiak vagyunk arra, hogy termékeny talajra talál-e nálunk is a kezdeményezés.

(k)

UTUNK

1971. április 16.

A „1 rovat csaknem teljes két oldalt szentel az 1971-es kolozsvári magyar irodalmi olimpiának. A dijazottak között „dicséretben részesültek" Pellegrini Miklós és Szabó László, XI. osztályos aradi tanulók. Olvasom rendre a dolgozatokat. Jövendő irók, irodalomtörténészek irták vagy csak egyszerüen jó tanulók? Azt hiszem, nem is fontos. Az iskola magyar óráinak az a feladata, hogy tanulóit önálló, logikus gondolkodásra tanitsa meg. Az órákon tárgyalt müvek mondanivalója és formája nevelje érzelmi életüket, gondolkodásukat, nyelvi és stilusérzésüket — függetlenül attól, milyen pályát választanak. Van a közölt versenydolgozatok között nem egy szép irás, amelyben a gyerekek őszintén vallanak a nép- és hazaszeretetről, iró és költő példaképeiket megidézve, eszméikből a maguk véleményét megtermékenyitve. Aradi dolgozatot azonban hiába keresek. A „dicséretben részesültek" irásait nem közlik. E „félsiker" nyilván kapcsolatos az aradi és pécskai középiskoláinknak irodalomköri tevékenységével. A magyar irodalmi olimpia tehetséges növendékek önálló alkotó munkájának biztatására serkent, figyelmeztet hatékonyabb köri tevékenységre.

(m)

VIAŢA ECONOMICĂ

1971. április 16.

A lap legutóbbi száma érdekes cikket közöl dr. Ion Blaga egyetemi előadótanár tollából A szocialista épités és a romániai társadalmi osztályok uj arculata cimmel. A rövid irás a rendelkezésre álló legfrissebb statisztikai adatok felhasználásával ismerteti azokat a rendkivül jelentős strukturális változásokat, amelyek hazánkban 1960 szeptember 31 és 1969 december 31 között végbementek. A szerző nyilván nem törekedett a teljességre, de problémafelvető gondolatai s gazdag számszerü adatai segitséget adhatnak azoknak, akik az utóbbi esztendők nagy változásait szociológiai aspektusból akarják megközeliteni.

(t)

A HET

1971. április 16.

Farkas Árpád polemikus hangu rövid jegyzete, a Vasárnapi parasztok a néha „vasárnapi gunyában feszengő népszolgálat" ügyét emliti fel. Az igazi népszolgálat, népiség, elkötelezettség — „ragyogó példái vannak e magatartásnak a müvészetben is, az élet minden területén is — „az élet egyetemes értelme szerinti cselekvés, hiszen a népet nem lehet letapsolni, lemosolyogni, félredicsőiteni a történelmi porondról."

(j)

TANUGYI ÚJSÁG

1971. április 13.

Kovách Géza Történelemtanitás és nevelés cimü cikke azokból az elvi jelentőségü megállapitásokból indul ki, amelyeket Nicolae Ceauşescu elvtárs fogalmazott meg a Magyar Nemzetiségü Dolgozók Országos Tanácsának plénumán. Ezeknek az elveknek a gyakorlatba ültetését szolgálná a történelmi olvasókönyv, amely felölelné a közös mult legszebb hagyományait. A román történészek munkái mellett igy a tanulók megismerkedhetnének az ugyanarról a tájról iró, a közös harcot bemutató hazai magyar és német nemzetiségü történészek irásaival is. Remek alkalom ez az igazi hazafiság szellemében történő nevelésre. A szerkesztő cikke végén javasolja: A hazánk történelmét tárgyaló tankönyvek szerkesztésébe vonjanak be magyar nemzetiségü történelem tanárokat is.

(p)

Fontos közlemény

AZ ARAD MEGYEI COMBUSTIBILUL VÁLLALAT, A MUNICIPIUM ÉS A MEGYE LAKOSAINAK TUDOMÁSÁRA HOZZA, HOGY FOLYÓ ÉV ÁPRILIS 20 ÉS MÁJUS 20 KÖZÖTT, VALAMENNYI TELEPÜKÖN, CSUPÁN 20 SZÁZALÉK SZÉNNEL SZEREZHETŐ BE A TÜZIFASZÜKSÉGLET.

(323)

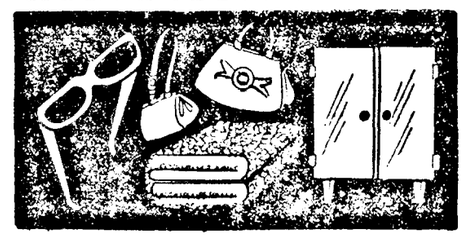

A Progresul Megyei Helyiipari Vállalat

Postăvarul utca 20 szám,

AZONNAL ALKALMAZ

— üzletvezetőket;
— szódaviz elosztókat saját helyiségeikben, Buzsákban és az Aurel Vlaicu uton;
— szódaviz elosztókat fél normával;
— szódaviz elosztókat, akik lóvontatásu szállitóeszközzel rendelkeznek, a város kerületei számára, jutalék fizetéssel.

(Az emlitett állások betöltése a 22-es számu 1969-es Törvény értelmében történik.)

— gépasztalosokat (lehetnek nyugdijasok is);
— szijgyártókat;
— fürészárut osztályozókat;
— faesztergályosokat;
— saját géppel rendelkező hi mzőket.

Részletes tájékoztatást a vállalat székhelyén nyujtanak.

(322)

Fontos a gépi berendezések grafikon szerinti karbantartása

Ebben az esztendőben megnövekedett feladatok hárulnak a Mureşul vállalat dolgozóira. Az alapesztendőhöz viszonyítva ugyanis 8,5 százalékkal több terméket kell előállítaniok. S a megnövekedett tervfeladatok sikeres teljesítéséhez két fontos egység, a téglagyárak és a kőkitermelő bányák dolgozóinak kell jelentős mértékben hozzájárulniok. A téglagyáraknak például 3 200 000 darabot kell előállitaniok, amelyből kereken 3 milliót export célokra készítenek. A kőbányáknak pedig 200 000 tonna zúzott követ kell kitermelniök.

A gazdasági feladatok sikeres teljesítése céljából számos uj gépi berendezést és felszerelést kapott a vállalat. Ezek közé tartozik a három billenő gépkocsi és a mikrobusz, továbbá az a négy motokompresszor, amelyekkel a régi MC4-es légsürítő berendezéseket helyettesitették. Ezenkivül ujabb három billenő gépkocsi, egy exkavátor és más felszerelés érkezését várják.

Gyarapodott és továbbra is gyarapszik a géppark a Mureşul vállalatban. Ahhoz azonban, hogy ezeknek a gépeknek, felszereléseknek a teljes kapacitását kihasználhassák, szükséges a tervszerü, grafikon szerinti karbantartás, javitás.

— Hogyan biztositják a gépi berendezések karbantartását, javitását, valamint a gépkezelők utánpótlását? — kérdeztük Bogdan Dorin mérnököt, a vállalat igazgatóját.

— Jól felszerelt karbantartó mühelyt létesitettünk. Volt ugyanis egy javitó mühelyünk Mikelakán, de már nem felelt meg a követelményeknek. Ezért ugy döntöttünk, hogy a Csála-I téglagyárnál a régi gépházat, amely mintegy 200 négyzetméternyi területet ölel fel, karbantartó mühelynek rendezzük be. Már kaptunk két esztergapadot, s egy furógépet a Szerszámgépgyárból. Rövidesen kapunk még egy gyalugépet és több más felszerelést. Itt emlitem meg azt is, hogy eddig nem rendelkeztünk egy olyan magas szakképzettséggel rendelkező emberrel, aki kellő hozzáértéssel irányitotta volna a karbantartók munkáját. Ezzel a feladattal Batári Imre technikust biztuk meg, akinek hatáskörébe jelenleg hét szakember tartozik, de ezt a kis közösséget még néhány jól képzett szakmunkással egészitjük ki. Egyébként az uj karbantartó mühely teljes felszerelését és berendezését még ebben a hónapban befejezzük. Ami pedig a szakemberek utánpótlását illeti, ez irányban is tettünk intézkedéseket. Hathónapos időtartamu tanfolyamot inditottunk be, s ezen vállalatunkból 15-en sajátitják el az exkavátorok kezelését.

Az intézkedések már éreztetik hatásukat a gazdasági feladatok teljesitésében. Az első negyedévben ugyanis az összтermelési tervet 105 százalékban teljesitették, az árutermelési tervet pedig 105,5 százalékban, S ami igen fontos, az áruforgalmi tervmutatót 12 százalékkal haladták tul. Emlitést érdemel a felajánlásokra vonatkozó gazdasági mutatók valóra váltása is. A párt megalakulása 50. évfordulójának tiszteletére ugyanis a vállalat dolgozói már az egész évre vonatkozó felajánlásukat teljesitették az összтermelésnél. Terven felüli felajánlásuk ennél a gazdasági mutatónál 500 000 lej volt, s eddig 536 000 lejt valósitottak meg. Az árutermelésnél kereken 1 millió lejt tesz ki az évi felajánlás, s a teljesités már 520 000 lej. A faanyag megtakaritásánál az évi vállalás 20 köbméter, s az eddigi teljesitmény 18 köbméter. Ezenkivül eddig 330 000 darab nyers téglát és 2 000 tonna zuzott követ készitettek előirányzaton felül.

Ezek az adatok ékesszólóan bizonyitják, hogy a Mureşul vállalatban jól dolgoztak. A gépkihasználásnál azonban még nem érték el a várt eredményt. Mivel nem szervezték meg a gépi berendezések grafikon szerinti karbantartását, javitását, az első negyedévben 50 000 lej veszteséget jelentettek a gépleállások. Szükséges, hogy a karbantartók jól meghatározott terv szerint rendszeresen vizsgálják felül a gépi berendezéseket, előzzék meg a leállásokat, a termelési kiesést.

Ily módon még jobb gazdasági eredményeket érhetnek el.

HEGEDÜS ISTVÁN

A Mureşul vállalatban

LÁNYOKNAK, ASSZONYOKNAK

Nemcsak hiúság kérdése

A Higiena szövetkezet 4-es számu fodrászüzletének kozmetikai szalonjában és az 5-ösben is uj készülékeket szereltek fel nemrégen (külön kis fülkében). Eleinte kevesen tudták mi a rendeltetése. De a 4-es üzlet kozmetikusnője, Reznic Viorica szakértő magyarázattal ellgazitotta a tájékozatlanokat. Megmagyarázta, hogy mire szolgál a vibromasszázs készülék. Azóta (mintegy 7—8 hete) már a gyakorlati tapasztalatokról is beszámolhat. Az ülőmunkát végző, kevés mozgást kifejtő nők, a jó táplálkozás következtében elvesztették karcsuságukat, s bizony jónéhány kilóval gyarapodott testsulyuk. Nemcsak hiuságból szeretnének szabadulni ettől a fölösleges tehertől, egészségi szempontból is (szivmüködés, vérnyomás, vérkeringés stb.) tanácsosabb az előirásoknak megfelelő testsulyt betartani (a méteren felüli centiknek megfelelő kiló). Eleinte kevés látogatója volt a szalonnak. Most már ott tartanak, hogy előzetes megbeszélés szerinti beosztást kell készíteni a torlódások elkerülése végett. 3—4-szeri masszirozás után már csökken a csipő és derékbőség. Tiz nap után kéthetes pihenő ajánlatos, ezután megismételhető a kura. S ha már eltüntek a nemkivánt kilók, elég ha hetenként kétszer járunk, hogy megőrizzük az izmok rugalmasságát. Eredményesebb, gyorsabb a fogyás, ha enyhe diétával kaposoljuk össze.

Édesanyák helyett

Aradon mindenki tudja hol van a Textilipari Kombinát. Termékeit sokan ismerik, dicsérik. Ezuttal nem a gyáregységet, hanem az UTA-hoz tartozó napközi otthont kerestem fel. A kis birodalomban első „idegenvezetőm" Vlaicov Ana. Középkoru, Határozott, meleg szivü asszony. Már az első szavak után ugy érzem, régi ismerőssel beszélek. Látszik, hogy sok emberrel találkozik naponta, azonnal tudja kit mi érdekel. A gyerekekről beszél. Éppen játék közben találom őket. Sok-sok apróság, csupa uj játék. Egyiket-másikat otthonról hozták magukkal, de legtöbb a napközi tulajdona.

— Száztiz apróságra vigyázunk éjjel-nappal. Több anyás nagy családunk helyettesiti az igazi szülőket, Közülünk többen már hosszu évek óta itt dolgoznak.

Rövid számvetés. Kiderül, hogy Vlaicov Ana 18 éve pótmama. Kétezernél több gyerek cseperedett fel a szeme láttára. Sokan ma ott dolgoznak a gyárban. Itt a napköziben tanultak meg helyesen beszélni, először itt találkoztak a közösséggel, s hogy később sikerülte jól beleilleszkedniök, abban az itt töltött éveknek is nagy szerepe van. Neveket emlit: Cărămidaru Felicia, Clobotaru Silvia. Az előbbinek kettő, az utóbbinak három gyermeke van a napköziben.

Megismerkedem velük is, meg Bele Crisztiannal, a Rózsa tesvérekkel, Terézzel és Mihállyal. Közben sok mindenről szót ejtünk. A gyermekek után a velük foglalkozó gondozónőkről, Tulcan Stelianaról, Stan Mariaról, Mărcuş Mariaról. Szeretik ők is a gyermekeket, vigyáznak rájuk, csakugy, mint a napközi tisztaságára.

Vlaicov Anát nemcsak a napközi otthonban, a gyáregységben is jól ismerik. Igaz barátja az asszonyoknak, ügyes-bajos dolgaikban tanácsot ad. A nőbizottság elnöknője, közel 20 éve. Szorgalmával, rátermettségével érdemelte ki ezt a megtisztelteтést. Örömmel dolgozik asszonytársaiért. Érzi, hogy bizonak benne. Szabad idejéből nem kuporgatja a perceket, órákat. Sok érdekes tevékenység szervezője, számos sikeres kiállitás rendezésének értelmi szerzője.

Grozav Olimpia, annak az alapszervezetnek a titkára, amelyhez Vlaicov Ana is tartozik, igy vélekedik róla:

— Vlaicov elvtársnőt mindenki tiszteli, becsüli. Rátermett, hozzáértő. A nőbizottság legtevékenyebb tagja. A napköziben az édesanyákat helyettesiti. Szeretik is a gyermekek. A szülők dicsérik munkáját, köszönik fáradozásait.

Egy édesanya, Bele Rafila szövőnő a szülők elismerését tolmácsolja:

— Két gyermekem van a napköziben. Csak jót mondhatok Vlaicov elvtársnőről. Mindenben helyettesit. Az édesanyák nevében köszönöm meg törődését, gondoskodását.

DOBREA I. PETRU

Bírálati cikkeink nyomán

A Progresul intézkedik

A napokban válaszolt a Progresul helyiipari vállalat a „Javitható-e Aradon a szódaviz és autoszifonpatron ellátás?" cimü cikkünkre. Válaszukból kitünik: a cikk javasiatai alapján számos intézkedést foganatositanak elsősorban a szódaviz ellátás javitása érdekében. Ujabb elosztó központokat létesitenek egyes kerületekben, mint például Mikelakán, Grădişten, Buzsákban és az Aurel Vlaicu uton. Tervezik még, hogy a jelenlegi és az üzembe helyezésre kerülő gépkocsikon kivül lovas szekerekkel is árusitanak szódavizet a külső kerületekben. Sajnos az autoszifon-patron kérdése nyitva marad. Tárgyaltak mind a November 7 gyárral, mind pedig a Kisipari Szövetkezetek megyei szövetségével, de eredménytelenül. A feladat megoldása, mégpedig az eddiginél jobb megoldása tehát továbbra is a Progresul vállalatra vár.

Még egyszer a vendéglátóiparról

Részletes választ kaptunk a Közélelmezési Trösztől az április másodikai lapunkban „Vendéglőkben, éttermekben, falatozókban jártunk" cimü cikkünkre. A válaszból kiderül, hogy a tröszt vezetői, szakemberei megszivlelték a birálatot és intézkednek a helyzet javitása érdekében. Igérik például, hogy a jövőben igyekeznek rendszeresebben ellátni nagyobb mennyiségü szárnyas hussal az egységeket és elsősorban a Miorita lakto-vegetariánus éttermet. A Podgoria terasz vendéglőben és a Pensiune étteremben (mindkét egység fő feladata a közétkeztetés és nem az italok forgalmazása) naponta legalább 3-3 féle sajátos ételt, házi különlegességet készitenek majd. Átvizsgálták a jelzett lokálok berendezését és a régi, megrongálódott hütőszekrényeket megjavitják, átfestik. A Crişana falatozóban lévő használaton kivüli vadonatuj hatalmas hütőszekrényt átadják a Transilvania egységnek, ahol nagy szükség van erre.

Felelősségre vonják az „ujitót"

Április elsejei lapszámunkban, a Nyitott szemmel rovatban „Ujitás?" cimmel irtunk arról, hogy a Szállitási Vállalat (ITA) egyik autóbusz sofőrje negyedóráig vesztegelt autójával (az utasokkal együtt) a garázsnál, majd kitessékelte az utasokat a gépkocsiból, mondván hogy nincs süritett levegője, nem mehet tovább. Kiderült, hogy az „ujitó" Grida Nicolae volt. Helytelen magatartásáért a kollektiva előtt vonják felelősségre — igérik a vállalat vezetői.

SPORT • SPORT • SPORT

Megvédi-e bajnoki cimét a Voinţa férfi asztalitenisz-csapata?

A vasuti állomás nyüzsgésében nehezen találtunk rá az Aradi Voinţa asztaliteniszezőire. A nemzetközi gyorsra várva Prokopecz Emil edző válaszolt a riporter kérdéseire.

— Hiányzik a Várnába utazó keretből néhány versenyző.

— Az országos csapatbajnokság előtt Bulgáriába megyünk, ahol a szövetkezeti együttesek és játékosok részvételével nagyszabásu tornát rendeznek a várnaiak.

— Kik vesznek részt a nemzetközi versenyen?

— A meghivottak között van Jónyer István (Magyarország), aki a nagojai világbajnokságon Klampárral együtt aranyérmet nyert férfi párosban. Érkezését jelezte Vosztova Ilona (Csehszlovákia) világbajnoki bronzérmes versenyző is. A mieink közül Lészay, Réthi és Kovács indul Várnában.

— És az országos bajnokságon?

— Az országos csapatbajnokság első szakaszát Brassóban rendezik április 21 és 25 között. A női csapatunk a következő összeállitásban áll majd asztalhoz: Lészay Magdolna, Krézsek Judith, és Căruceru Dorina. Férfi együttesünkben szerepelni fog a Temesvárról visszaigazolt Simăndan Adrian is.

— Milyen helyezést vár (remél) az edző?

— Női csapatunk megszerezheti az első három hely valamelyikét. A Réthi Albert, Kovács Tibor, Demian Marius, Truppel Horst és Simăndan Adrian összetételü férfi együttesünk igyekszik majd megvédeni bajnoki cimét. Nem lesz könnyü dolguk, mert ellenfeleink, elsősorban a bukaresti csapatok, erősitettek, néhány uj játékost igazoltak le. A fiuk azonban elszántak, be akarják bizonyitani, hogy a tavaly megszerzett aranyérem jó kezekben van és megérdemelten harcolták ki a Bajnokcsapatok Európa Kupájában való indulást.

NOVI SADON JÁTSZIK LABDARÚGÓ-VÁLOGATOTTUNK

A csehszlovákok elleni Európa-bajnoki mérkőzésre készülő labdarugó-válogatottunk ma este barátságos előkészületi találkozót játszik Novi Sadon Jugoszlávia együttesével. Angelo Niculescu szövetségi kapitány 17 tagu keretet vitt el Ujvidékre. Az utazó keretből kimaradt a gyógyulófélben lévő Domide és a meghivást visszautasitó Dobrin. A román csapat várható összeállitása: Răducanu — Szatmári, Dinu, Dan, Mocanu — Anca, Dumitru — Neagu, Dembrószky Imre, Dumitrache, Lucescu. A jugoszlávok is EB-mérkőzésre készülnek — az NDK-ban fognak játszani —, és Boskov szövetségi edzőnek is vannak összeállitási gondjai.

UTA — CFR

A Steaua elleni bajnoki rangadóra készülő UTA labdarugó-csapata ma délután (17 órai kezdettel) előkészületi mérkőzést játszik az UTA stadionban a CFR együttesével. A textilgyáriak játékoskerete kiegészült az olimpiai válogatottban szerepelt Dumitrescuval és Popovits Pállal, Domide is elkezdte az edzéseket, Pozsonyi lábáról pedig hétfőn levették a gipszet.

EB-TALÁLKOZÓK — SOROZATBAN

A héten több érdekes labdarugó mérkőzésre kerül sor. Az országok közötti Európa-bajnokság keretében ma a következő találkozókat rendezik: Wales — Csehszlovákia, Anglia — Görögország, Svájc — Málta, Észak-Irország — Ciprus, Portugália — Skócia. Szombaton és vasárnap: Magyarország — Franciaország, NDK — Luxemburg, Törökország — NSZK, Dánia és Svájc válogatottja ma olimpiai selejtező mérkőzést játszik.

Fülemüle perek a szállításnál

A megye területén müködő szállitási kirendeltségek közül az Almás községben lévő egység dolgozik a legmostohább körülmények között. A dombok között elhelyezkedő községet még mindig aszfaltozatlan utak kötik össze a köves utvonalakkal. A kirendeltség munkáját azonban nemcsak a mostoha utviszonyok nehezitik, hiányosságok tapasztalhatók a szállitások igénylése terén is.

Ugy véljük, nem lesz érdektelen, ha felhivjuk a vállalatok figyelmét néhány olyan körülményre, amelyek ismeretében elkerülhetők a szállitási szerződésekkel kapcsolatos félreértések, felesleges jogviták. Legcélszerübb, ha gyakorlati példából indulunk ki.

Mint ismeretes, a szállitási szerződéseket, amelyek a gazdasági szerződések egyik formái, az 1952. évi 57-es számu Minisztertanácsi Határozat szabályozza. Nem térünk itt ki a jogszabály részletes ismertetésére, de feltétlenül hangsulyoznunk kell, hogy a szállitási szerződés végleges feltételeit a felek közös megegyezéssel alakitják ki. Ennyi talán elég bevezetőnek.

A sebesi helyiipari vállalat persorozatot inditott az almási kirendeltség ellen, azt állitva, hogy az nem teljesitette a szállitási szerződésben kikötött feltételeket. A felperes — a megrendelő — ezért arra kéri az Állami Döntőbiróságot, kötelezze a közlekedési vállalatot 22 590 lej pénzbirság megfizetésére. A továbbiakban a döntőbiróság itéletére hivatkozva elmondhatjuk, hogy a szállitási vállalatot felmentették, mert a kérdéses időpontban a vidéken katasztrofális időjárási viszonyok uralkodtak, s igy a késedelemért a szállitó nem felelős. Ha ebben az esetben talán vitatkozni lehet a szállitóval, ugy a másik két perben, amelyet ugyancsak a sebesi helyiipari vállalat inditott, nem fér kétség a kereset alaptalanságához, hiszen 46 000 lejnyi pénzbirságot követelt olyan szerződéses feltételek „megszegéséért", amelyet egyoldaluan, a szállitó megkérdezése nélkül állapitott meg. Természetesen a döntőbiróság ezt a keresetet is elutasitotta.

Az oktalan pereskedés elkerülése végett felhasználom az alkalmat, hogy még egyszer az érdekeltek figyelmébe ajánljam az 57/1952 számu MTH rendelkezéseit, amely előirja, hogy a rendelő igényeit a szállitó vállalat el kell fogadja, s a megrendelő ezek után közölheti szállitójával a munkálatok programját. Ha ez a kölcsönös megegyezés hiányzik, ugy az autószállitási kirendeltséget semmiféle kötelezettség nem terheli. Ugy tünik, nemcsak a borossebesi vállalat illetékesei „feledkeztek meg" a törvényes előirások tiszteletben tartásáról, máshol is előfordult, hogy érvényes szállitási szerződés nélkül (amely természetesen a felek kölcsönös megegyezésén alapszik) csupán megrendelőlapok segitségével intézik a szállitásokat. Az esetleges jogi vitánál aztán meglepetéssel tapasztalják, milyen sulyos gazdasági következményekkel, sőt hátrányokkal jár ez az improvizált munkamódszer. A gazdasági hátrányokért azonban senki sem mer felelősséget vállalni, s ilyenkor alaptalan keresetekben igyekeznek „törvényes" fedezetet szerezni a veszteségek indoklásáért. Ez a munkamódszer nyilván kárositja nemzetgazdaságunkat és közvetlenül az érintett vállalatokat

KUN LÁSZLÓ
a Nagyváradi Autószállitási Vállalat jogtanácsosa

Jogi tanácsok

A Butorgyár termékeit házi kiállitáson helyezik el. A képen látható kiállitóterem több garnitura bemutatására is alkalmas. A látogatónak szakmai tanácsokat is adnak: mit, hogyan kell elhelyezni a lakásban, s milyen diszitő elemek szükségesek a különböző stilusu butorokhoz. A tervezők ezuttal lakáskultura ismeretből is vizsgáztak, a messzeföldön ismert aradi butoripari termékekkel.

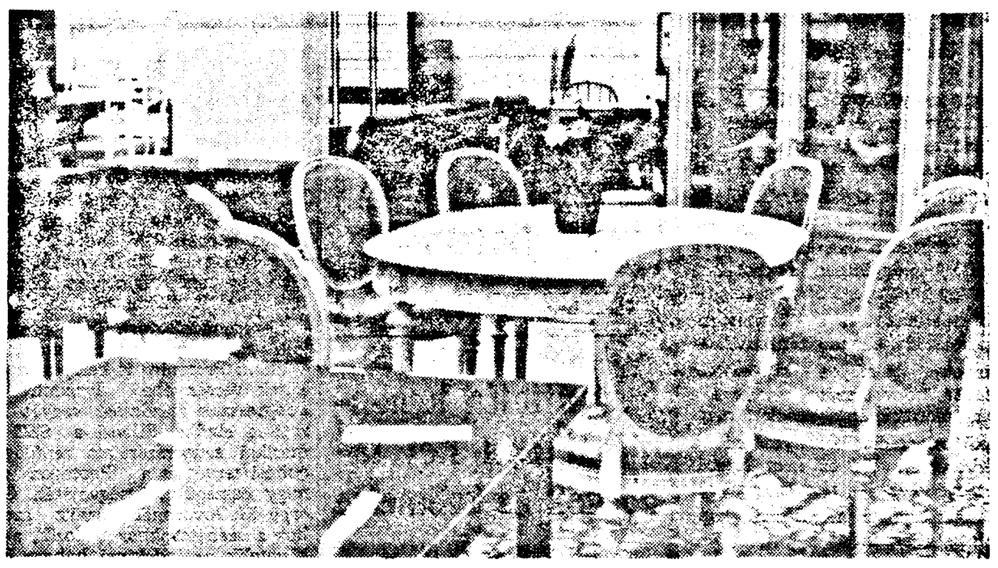

Sajtoslepény paradicsommal

Hozzávalók: 1 liter tej, 1 kg burgonya, 20 dkg reszelt sajt, 6 paradicsom, 1 pupozott evőkanálnyi zeamil, 5 dkg vaj, só, bors, 3 kanálnyi apróra vágott metélő hagyma vagy kapor és zöldpetrezselyem keveréke, vagy friss zellerlevél, olaj.

A tejet sózzuk meg, forraljuk fel. A burgonyát hámozzuk meg, reszeljük meg, kavarjuk össze a zeamillal, öntsük bele a tejet, kavarjuk bele a vajat, a reszelt sajtot, izesitsük kevés borssal. A paradicsomokat vágjuk egyenlő karikára. A burgonyás keverék negyedrészét tegyük olajozott palacsintasütőbe, addig süssük, mig elválik az edénytől, s akkor olajozott fedő segitségével fordítsuk meg, rakjunk rá paradicsomkarikákat, szórjuk meg az apróra vágott metélő hagymával és addig süssük, amig ez az oldala is megpirul. Tegyük melegre, amig a másik három adagot is megsütjük. Friss sonkával tálaljuk, de anélkül is finom.

Rahátkrém

Hozzávalók: fél kg rahát (ha lehet gyümölcsből készitett rahát), 20 dkg vaj, 1 kávéskanálnyi kakaó. A rahátot apróra vágva kevés vizzel felfőzzük, mig sima pépet nyerünk, ezután kihütjük. Hozzáadjuk a vajjal kikavart kakaót. Hidegen (kompótos tányérban, vagy pohárban) tálaljuk, de használhatjuk tortalap megtöltésére is.

HUMOR

Ketten beszélgetnek:

— Hol töltötted a szabadságodat?

— Felét a hegyekben.

— És a másik felét?

— Gipszben.

★

Isaac Sternt, a világhirü hegedümüvészt dusgazdag amerikai bankár hivta meg.

— Kétszáz éves Stradivárin játszom majd — közölte a müvész.

— Könyörgöm, nehogy megtegye! Mit szólnának a vendégek? Inkább fizetem az uj hegedüt...

★

— Apukám, emlékszel, egyszer elmesélted, hogyan buktál meg történelemből.

— Igen. De hogy jut most eszedbe?

— Mert — ugyancsak te mondtad — a történelem megismétlődik.

★

VENDÉG: Egy órával ezelőtt fél csirkét rendeltem.

PINCÉR: Ne haragudjon, várunk még valakit, aki megrendeli a másik felét is, addig nem vághatjuk le.

Köszönöm

Helyszin: 124-es számu élelmiszerbolt, Grădişte.

Időpont: április 17, szombat délután, záróra előtt.

Szereplők: mindig sietö és ebből következik, hogy legtöbbször türelmetlenkedő vásárlók, valamint elárusitók, akik mögött lemorzsolódott az egész munkahét.

Zárás előtti órákban az a szokás, hogy csak futó vásárlásokra ugrik be az, aki napközben elfelejtett valamit megvenni. A komoly beszerzést zavartalanabb időpontra tartogatják. Ám a kivétel erősiti a szabályt. A pulthoz egy nagytáskás idősebb aszszony ért. Kérését figyelmesen követte az elárusitónő, teljesitette is sorra mindegyiket. A nagy táska éhesen nyelte a cukrot, rizset, lisztet. Havonta egyszer végzi a néni a nagybevásárlást. Hétközben csak apróbbakkal egésziti ki. Jó-e a módszere vagy nem? Igy szokta meg. Nem szaladgál naponta az élelmiszerüzletbe. Rossz a lába, meg aztán akármennyire igyekeznének is az elárusitók, csak kell ott ácsorogni, máskor meg fölösleges szóváltásnak hivatlan fültanui lenni. Ezért kerülte el ezt az élelmiszerüzletet. Nemcsak ő, de a kerületben sok-sok társa vallotta ezt a nézetet: inkább az önkiszolgáló üzletbe mentek, mert a 124-esben a kiszolgálók magatartása nem volt mindig a legkifogástalanabb.

Már megtelt a táska. A néniben még mindig a régebbi élmények kavarogtak. Nem hitte, hogy valaki megváltozhat. Pedig ezuttal semmi oka sem volt a panaszra. Pontosan és gyorsan kiszolgálták. Már indulni készült. Tétovázásából az elárusitónő hangja rázta fel: Nagyon szépen köszönöm.

Az idős asszonynak köszönte udvariasan, hogy nála vásárolt. S a néni a kedves szavakból kiérezte, hogy máskor is elvárják, meg azt is, hogy kérjen csak nyugodtan bármit, tiz meg husz félét is, az elárusitónő mindenkit türelmesen kiszolgál. Szombaton délután is, amikor már mögötte van a keményen átdolgozott munkahét.

(cz. m.)

A piacon jártunk

A tavasz — köztudomás szerint — sok minden egyéb mellett, a primőr áruk ideje is. Vajon mi a helyzet ezen a téren városunkban, kapnak-e a haziasszonyok megfelelő mennyiségü, választéku és minőségü friss zöldség- és főzelékféléket? Hétfőn és kedden végigjártuk az ILF üzleteket, a piacokat és — sajnos — meg kellett állapitanunk, hogy a felhozatal és a választék távolról sem megfelelő.

A zöldségárusitó boltok közül csak az mtsz-ek Horea utcai bemutató üzletében találtunk többé-kevésbé kielégitő választékot (üvegházi paradicsom, uborka, zöldpaprika, friss karalábé, fejessaláta, spenót). Az ILF városi és piaci egységeiben primőr áru ugyszólván nincs és ami véletlenül akad az is régi, fonnyadt.

Az mtsz-ek piaci elárusitó bódéiban sem sokkal jobb a helyzet. Kivételt talán csak a horeaiak képeztek. Pedig primőr áru van! Erről tanuskodtak a magántermesztőknél — borsos áron — kapható különböző idény-zöldségek.

Vajon miért hiányoznak ezek az olyan keresett árucikkek a Zöldség- és Gyümölcs Felvásárló, Feldolgozó és Értékesitő Vállalat egységeiben, hiszen az ő feladatuk volna biztositani városunk lakosságának ellátását a kora tavaszi zöldségfélékkel. Erre a kérdésre s arra, hogyan teljesülnek a vállalat ugynevezett primőr-grafikonjának pontjai, rövidesen visszatérünk.

NEMZETKÖZI ÉLET

Megkezdte munkáját a Bolgár Kommunista Párt X. kongresszusa

SZÓFIA. — C. Amariței és Gheorghe Ieva tudósítása:

Április 20-án a szófiai Universiada teremben megkezdte munkáját a Bolgár Kommunista Párt X. kongresszusa.

Részt vesz 1553 küldött — munkások, szövetkezeti parasztok, értelmiségiek — több mint 700 000 bolgár kommunista képviseletében, valamint kommunista és munkáspártok, egyes baloldali szocialista és demokratikus pártok, nemzeti felszabaditási mozgalmak küldöttei.

A kongresszusra meghivott küldöttségek vezetői között az elnökségben helyet foglalt Gheorghe Lucă elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, a Román Kommunista Párt küldöttségének vezetője.

A kongresszus munkálatait Todor Pavlov, a Bolgár KP KB Politbürójának tagja nyitotta meg. A jelenlévők ezután egy percnyi csenddel adóztak a két kongresszus közötti időszakban elhunyt bolgár és külföldi kommunista és munkásmozgalmi harcosok, valamint nemzeti szabadságmozgalmi harcosok emlékének.

A küldöttek a továbbiakban megválasztották a kongresszus munkaszerveit és jóváhagyták a következő napirendet: a BKP KB jelentése — előadó Todor Zsivkov, a BKP KB első titkára; a BKP Központi Ellenőrző és Revizió Bizottságának jelentése — előadó Sztojan Karadzsov, a bizottság elnöke; a pártprogram elfogadása; a Bulgária NK 1971 és 1975 közötti társadalmi és gazdasági fejlesztésére vonatkozó irányelvek jóváhagyása; a Párt Központi vezető szerveinek megválasztása.

Sztanko Todorov, a BKP KB Politbürójának tagja, a KB titkára a Központi Bizottság nevében köszöntötte a külföldi vendégeket.

Az első napirendi pont keretében felszólalt Todor Zsivkov, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára. Az előadó ismertette a gazdasági, társadalmi, tudományos, technikai és kulturális eredményeket a két kongresszus között és vázolta a szocialista Bulgária fejlesztésének távlati feladatait.

Ezután elhangzott a Bolgár KP Központi Ellenőrző és Revizios Bizottságának jelentése.

A kongresszus folytatja munkáját.

Nicolae Ecobescu felszólalása az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának ülésén

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának keddi ülésén megkezdődött „A Német Demokratikus Köztársaság hivatalos részvétele az Európai Gazdasági Bizottság 26. ülésszakán" cimü napirendi pont vitája.

A felszólalt küldöttek kidomboritották a tagállamoknak azt az egyre fokozódó törekvését, hogy biztositsák a Német DK részvételét az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának tevékenységében, minthogy ennek a szervezetnek a rendeltetése előmozditani az összes európai államok közötti együttműködést.

Nicolae Ecobescu külügyminiszter-helyettes, a román küldöttség vezetője a vita során kifejtette hazánk elvi álláspontját, amely szilárdan támogatja a Német DK teljes jogu részvételét a bizottság és az összes többi nemzetközi szervek tevékenységében.

„Ennek a kérdésnek a felvetésében — mutatott rá hazánk képviselője — Románia abból az alapvető elvből indul ki, amelynek megfelelően az összes európai államoknak joguk van ahhoz, hogy egyenlően képviselve legyenek az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságában. Itt minden egyes európai állam — a jelen esetben a Német Demokratikus Köztársaság — azon elidegenithetetlen jogának a gyakorlásáról van szó, hogy részt vehessen egy olyan szervezetben, amelynek küldetése a kontinensünk összes népei közötti együttmüködés és megértés előmozditása, hogy biztositsák az Alapokmány egyik alapvető elvének — az egyetemesség elvének — minden korlátozás vagy megkülönböztetés nélküli alkalmazását, minthogy annak figyelembe vétele és gyakorlati alkalmazása nemcsak a mindenki számára kötelező nemzetközi magatartási normák tiszteletben tartásának kérdése, hanem elengedhetetlen feltétele az Egyesült Nemzetek intézményes rendszere normális müködésének és hatékonyságának".

A szónok rámutatott, hogy Románia véleménye szerint az NDK-val szembeni megkülönböztető magatartás, anakronizmus a bizottság tevékenységében nyilvánvaló ellentétben áll a mai európai realitásokkal, az európai enyhülés, kooperáció és megértés előmozditásának általános érdekével.

Nicolae Ecobescu hangsulyozta: országunk töretlenül sikraszáll azért, hogy az NDK részt vegyen az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának munkájában, majd rámutatott, Románia véleménye szerint figyelembe kell venni azt a döntő realitást, hogy az ismert történelmi körülmények folytán két német állam létezik. Ebből a realitásból fakad annak a parancsoló szüksége, hogy el kell ismerni mindkét német államot, meg kell teremteni a feltételeket normális részvételükhöz a nemzetközi életben, beleértve az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának munkáját és más nemzetközi szerveknek a munkáját is.

A román küldöttség vezetője befejezésül hangsulyozta, az NDK részvétele a bizottság munkájában reális és méltányos lépés lenne, számottevően előmozditaná az európai légkör javitását, az európai együttmüködés és biztonság ügyét, egyben pedig kedvezően kihatna a bizottság egész munkájára, lehetővé tenné számára, hogy optimálisan tegyen eleget megbizatásának, nevezetesen annak, hogy sajátos formákban szorgalmazza az általános európai együttmüködést.

Parlamenti küldöttségünk hivatalos látogatása Washingtonban

Az Interparlamentáris Unió amerikai csoportjának meghivására kedden kétnapos hivatalos látogatásra Washingtonba érkezett az a román parlamenti küldöttség, amely részt vett az Interparlamentáris Unió vezető szerveinek caracasi tavaszi ülésszakán. A küldöttségben részt vesz Mihail Levente, az Interparlamentáris Unió román csoportjának elnöke, Tudor Drăganu alelnök és Mircea Angelescu vezető bizottsági tag.

A román küldöttség látogatásának első napján megbeszélést folytatott Clifford Hardin földmüvelésügyi miniszterrel, Roger Davies európai ügyekkel foglalkozó helyettes külügyminiszterrel, P. Frelinghuysennel, a képviselőház európai albizottságának elnökével, V. R. Poage és C. Pell kongresszusi tagokkal.

Nixon elnök beszéde a kormány gazdasági és szociális intézkedéseiről

Nixon elnök a republikánus kormányzók williamsburgi (Virginia) értekezletén mondott beszédében a kormány gazdasági és szociális intézkedéseiről beszélt. Az elnök különösen a társadalombiztositási rendszer módositásának szükségességét hangsulyozta.

Mint ismeretes, a kongresszus eddig tartózkodó magatartást tanusitott a kormány javaslataival szemben. A képviselőház megajánlási bizottsága a kormány tervezetének csupán néhány pontját hagyta jóvá, a szenátus pénzügyi bizottsága pedig tavaly elutasitotta a Fehér Ház ilyen tárgyu törvényjavaslatait. A republikánus kongresszusi tagok a kormány szociális javaslatait csupán választási fogásnak tekintik.

Szudán és az Arab Köztársaságok Föderációja

Gaafar El Numeiry tábornok, a Szudáni Forradalmi Parancsnokság Tanácsának elnöke a Kék-Nilus vidékén tett látogatásakor mondott beszédében leszögezte, „Szudán csatlakozni fog az Arab Köztársaságok Föderációjához, amint az országban meglesznek hozzá a szükséges politikai feltételek" — közli a MEN hirügynökség. A szudáni államfő ennek kapcsán hangoztatta, hogy Szudánnak előbb ki kell dolgoznia saját alkotmányát és létre kell hoznia a szilárd politikai alépitményt.

Az olasz sztrájkmozgalom fejleményei

A vasuti munkások, postások, autóbuszsofőrök és benzinkutkezelők sztrájkja után kedd reggel beszüntették a munkát a belföldi és a külföldi kikötőkben horgonyzó olasz kereskedelmi hajók tengerészei. A napokban várható a dokkmunkások, a vontatóhajókon szolgáló tengerészek és más kikötői alkalmazottak sztrájkja is.

A közuti szállitási munkások szerdára ujabb 24 órás sztrájkot jelentettek be, az eddig csak szórványosan sztrájkoló vasuti munkások országos sztrájk meghirdetésének lehetőségét tanulmányozzák.

Élénk vita az AASZ-közgyűlés ülésszakán

A chilei kormány álláspontja

Az AASZ-közgyülés ülésszakán élénk vita alakult ki a latin-amerikai fegyverkezés és katonai kiadások csökkentését kilátásba helyező kolumbiai határozati javaslat körül. A boliviai, a dominikai és a Costa Rica-i küldött támogatta azt a javaslatot, hogy tanulmányozzák bizonyos fegyverkategóriák felszámolásának és a katonai kiadások csökkentésének lehetőségét. Ez uton ugyanis meg lehetne könnyiteni a latin-amerikai országok gazdasági és társadalmi fejlődését.

Nagy érdeklődéssel fogadta az ülésszak Clodomiro Almeyda chilei külügyminiszternek még az elutazása előtt adott sajtónyilatkozatát. A chilei külügyminiszter ugyanis megerősitette, Allende elnök kormánya szeretné elérni a haladó mozgalmak elfojtására alakitott AASZ-bizottság, az ugynevezett biztonsági tanácskozó különbizottság felszámolását. A kormány tisztában van azzal, hogy a jelenlegi közgyülésen a probléma nem nyerhet megoldást, s megfelelő lépéseket tesz a Washingtonban müködő állandó tanácsnál — mondotta. Almeyda kijelentette továbbá, hogy országa szeretné a latin-amerikai érdekeknek megfelelő orientációt érvényesiteni a szervezetben. Ha ez nem sikerül — füzte hozzá — tétovázás nélkül felülvizsgálja az AASZ-szal kapcsolatos álláspontját.

Az ENSZ latin-amerikai gazdasági bizottsága dokumentumot adott ki, s azt megvizsgálja a szervezet Santiago de Chileben sorra kerülő ülésszaka. A dokumentum, amely voltaképpen tanulmány a latin-amerikai országok gazdasági lehetőségeiről, hangsulyozza, hogy a következő években ezeknek az országoknak a gazdasága évi átlagban több mint 7 százalékos ütemben fog növekedni. Egyébként több latin-amerikai ország máris nagyobb növekedési ütemet irányzott elő az eddiginél. Brazilia például 7,9 százalékosat, Peru 7,5, Chile 6,4 és Venezuela 6,3 százalékosat. A dokumentum ugyanakkor ajánlja a latin-amerikai országoknak, hogy hasznositsák intenzivebben nemzeti erőforrásaikat és tegyék aktivabbá kooperációjukat a kereskedelmi csere terén.

A román rádiótelevizió szimfonikus zenekara Németország SZK-beli körutja során hétfő este a bonni Beethovenhalleban koncertezett Iosif Conta karmester vezényletével. A müncheni, stuttgarti, Majna-Frankfurt-i és a jelenlegi bonni hangversenye után a román rádiótelevizió szimfonikus zenekara április 29-ig folytatja NSZK-beli turnéját.

Benyújtotta lemondását Lon Nol tábornok és kabinetje

Az Associated Press és a France Presse hivatalos közlemény alapján jelenti, hogy Lon Nol tábornok, a Pnom Penh-i adminisztráció vezetője és kabinetje benyujtotta lemondását.

A Pnom Penh-i politikai válságot az adminisztráció fő tényezői közötti éles ellentétek robbantották ki. A kedd reggeli hirügynökségi jelentések szerint a hatóságok összeültek, hogy megvizsgálják a politikai válságot, amelyet a lakosság fokozódó engedetlensége és a rendszerrel, valamint az amerikai-saigoni intervenciósokkal szembeni növekvő népi ellenállás idézett elő.

Hajsza a jelölésért

Külpolitikai jegyzet

Tovább bővül a demokrata párti köztársasági elnökjelöltek névsora, noha hivatalosan csak két politikus jelentette be, hogy 1972 őszén ennek a pártnak a képviseletében szeretné megszerezni az USA legmagasabb állami tisztségét.

George McGovern után a mult hét végén egy másik szenátor, William Proxmire is belépett a jelöltek versenyébe. Proxmire a kongresszusi gazdasági vegyes bizottság elnöke. Ellenzi a SST amerikai szuperszónikus repülőgép épitési tervét és a Pentagon tul nagy összegü költségvetését. George McGovernnel együtt azokhoz a szenátorokhoz tartozik, akik követelik az indokinai háboru befejezését és az amerikai katonák mielőbbi hazahozását.

A lehetséges jelöltek névsorán Edmund Muskie szenátor következik. Hivatalosan ugyan róla sem esett szó, de a mult hét végén részt vett a New Hampshire állambeli demokraták összejövetelén, s minthogy itt kerül sor az első előválasztásokra, a megfigyelők szerint ő is belépett a versenybe. Egyébként Muskie szenátor a legutóbbi elnökválasztáson a demokrata párt alelnök-jelöltje volt.

Illetékes körökben a jelöltség elnyerésére irányuló próbálkozásnak tekintik, hogy Henry Jackson szenátor (most először) nyilvánosan birálta a kormányt az indokinai háboru folytatásáért és kiterjesztéséért.

Ami Edward Kennedy szenátort illeti, ő ugyan továbbra is hangoztatja, hogy nem szándékszik jelöltként fellépni, a Gallup Intézet közvéleménykutatásának adatai sokatmondóak; 1972 őszén több mint 1 millió 18—21 éves fiatal járul az urnák elé, s ezek 3:1 arányban Kennedy szenátort részesitik előnyben Muskie szenátorral szemben és 2:1 arányban Hubert Humphrey szenátorral szemben. A már eddig is meglehetősen hosszu listán állitólag Harold Hughes és Birch Bayh szenátorok is szerepelnek, arról nem is szólva, hogy demokrata körökben még a republikánus John Lindsay New York-i polgármester jelöltségével is számolnak. Lindsay ugyanis kijelentette, hogy hajlandó független listán indulni, ha megfelelő számu támogatóra talál.

Az elnök jelöltek névsora természetesen még sokat változhat, hiszen a választásig még másfél év van. Bizonyos azonban, hogy a demokrata párt igyekezni fog csökkenteni a jelölésért vetélkedők számát, mert az erők felaprózódása csak csökkentené esélyeit a republikánusokkal szemben.

ION PĂTRAȘCU

LEGFRISSEBB HÍREINK

■ Letartóztatások Spanyolországban ■ A hadsereg átvette a hatalmat az argentinai Santa Cruz tartományban ■ Román népmüvészeti kiállitás Madridban ■ Tüntetés Szöulban ■ Sierra Leone köztársasággá alakul át ■ Letartóztatták a Tupamaro szervezet több tagját ■ Megkezdődött a Szudáni Ifjusági Szövetség 3. kongresszusa

Amint a spanyol hatóságok közölték, az ország északi részén Navarra tartományban letartóztattak 27 személyt azzal a „váddal", hogy részt vettek a munkásbizottságokban.

Az USA kereskedelmi minisztériuma bejelentette, hogy részben szabaddá teszi az európai szocialista országok előtt eddig zárolt amerikai ritkaságok exportját. Egy hivatalos közlemény leszögezi, a minisztérium egész sor ritkaság kivitelénél nem kötelezi a szállitókat, hogy engedélyt kérjenek. A dokumentum külön jegyzékben tünteti fel ezeket a termékeket.

Az uruguayi rendőrség letartóztatta a Tupamaro gerillaszervezet több tagját, miután az ország fővárosában tüzharcot kellett vivnia egyik csoportjával. Az összetüzések során életét vesztette a titkos szervezet egyik tagja és megsebesült egy rendőr. Bár több letartóztatást eszközöltek, még mindig nem sikerült felfedezni, hol tartják fogva Geoffrey Jacksont, Nagy-Britannia uruguayi nagykövetét, Pereira Revelel elnöki tanácsost és Ricardo Ferres nagyiparost, akiket a szervezet a mult év január 8-án, március 30-án, illetve április 13-án rabolt el.

Alejandro Lanusse tábornok rendelete alapján a hadsereg átvette a hatalmat az argentinai Santa Cruz tartományban a rend helyreállitása ürügyén. Mint ismeretes, a mult heti tüntetések és sztrájkok következtében Carlos Alberto Raynelli, a tartomány kormányzója lemondott. A hatóságok drasztikus intézkedéseket foganatositottak Buenos Airesben és más helységekben is, hogy meggátolják a peronista gerillaszervezetek tevékenységét. Hivatalos jelentés szerint a gerillaszervezetek megtamadtak egy fővárosi rendőrőrsöt, hogy fegyvereket és lőszert szerezzenek.

A madridi Urbis klubban román népmüvészeti kiállitást nyitottak meg. Az ünnepi megnyitón részt vett több spanyol akadémikus és iró, kulturális intézmények képviselői, mükritikusok, ujságirók, a diplomáciai testület számos tagja. Jelen volt Alexandru Petrescu, Románia Szocialista Köztársaság madridi kulturális és kereskedelmi kirendeltségének vezetője.

A megnyitó végén Gerando Diego költő előadást tartott Élmények Románia Szocialista Köztársaságból cimmel.

Szöulban több mint 4000 ember tüntetett, kifejezve a Pak Csizsan Hi diktatura elleni tiltakozását, amely az ország honpolgárait a legelemibb szabadságjogoktól is megfosztotta — jelenti a Koreai Központi Távirati Ügynökség. A tüntetők egyszersmind kifejezésre juttatták felháborodásukat Pak Csizsan Hi azon szándéka ellen is, hogy meghosszabbitsa „elnöki" mandátumát. A rendőrség durván közbelépett, hogy szétoszlassa a tüntetőket.

Khartumban megkezdte munkálatait a Szudáni Ifjusági Szövetség 3. kongresszusa. Napirenden az ország ifjusági mozgalmának fejlődésével, valamint a világ haladó ifjusági szervezeteivel való szolidaritás erősitésének kérdései szerepelnek.

A kongresszuson részt vesz a Demokratikus Ifjusági Világszövetség, valamint európai, ázsiai és afrikai országok ifjusági szervezeteinek több képviselője. Romániából a KISZ KB egyik küldöttsége vesz részt a kongresszuson, Vasile Nicolcioiunak, a KISZ KB titkárának vezetésével.

A Playa Giron-i győzelem 10. évfordulója alkalmából Havannában ünnepi gyülést rendeztek. Fidel Castro, a Kubai KP KB első titkára, a forradalmi kormány miniszterelnöke nagyszabásu beszédet mondott. A miniszterelnök elsősorban Latin-Amerika problémáival foglalkozott, s a többi között a kubai nép testvéri szolidaritását nyilvánitotta a chilei néppel.

Siaka Stevens, Sierra Leone miniszterelnöke közölte, hogy az ország köztársasággá alakul át, minthogy a parlament nagy szavazattöbbséggel jóváhagyta az alkotmány ilyen értelmü módositását — irja a Reuter.

Sierra Leone Köztársaság első elnöke Christopher Okoro-Cole, a mostani főkormányzó lesz.

INNEN-ONNAN

A huszéves svájci Herbert Naepflin, huszonegy mütét után ismét használhatja balkarját, amelyet öt évvel ezelőtt levágott egy elektromos fürész. A luzerni kórház orvosainak bonyolult mütét után sikerült összevarrniuk az ideg végződéseket és a bicepsz izomrostjait.

A páciens állapota annyira javult, hogy már mozgatni tudja az ujjait és fel tud emelni egy három kilogramm sulyu terhet. Pár hét mulva egy utolsó mütétet hajtanak végre.

★

Isza Al Khalifa sejk, Bahrein vezetője, felavatta a fővárost és a közelében lévő repülőteret összekötő uj vasutvonalat. A vasutvonal hossza mindössze 4 kilométer, de ez a leghosszabb közlekedési utvonal a Perzsa Öbölben.

★

Kedden a nyugat-japáni kurei hajógyárban vizrebocsátották a világ legnagyobb, 365 400 tonnás tankhajóját, a Nisszeki Marut. Az óriáshajó 374 méter hosszu és 54 méter széles; fedélzetének területe mintegy 16 700 négyzetméter, vagyis akkora, mint két futballpálya.

★

Hatalmas földrengés pusztitott Lefkasz szigetén. Koumeliou helységben 100 ház összedőlt. Emberáldozat nem esett, mert a földrengés időpontjában a lakosság nagyrésze a mezőn volt.

★

Peru északi vidékein a felhőszakadások árvizet okoztak. A kár meghaladja a 3,8 millió dollárt. Lambayeque tartományban több mint 6000 hektár gyapot, rizs és cukornád ültetvényt öntött el a viz. A viz több helységet elszigetelt az ország többi részétől.

A meteorológiai intézet jelentése szerint enyhülés várható, ami megkönnyiti a mentési munkálatokat és a károsultak megsegitését.

★

Charles Older biró jóváhagyta a Sharon Tate filmszinésznő és hat más személy meggyilkolásáért halálra itélt négy hippi (Charles Manson, Susan Atkins, Leslie van Houten és Patricia Krenwinkel) büntetését. A biró, akinek a kaliforniai törvények értelmében joga lett volna életfogytiglani börtönre változtatni a halálos itéleteket, többek között kijelentette, hogy az ügy körülményei megkövetelik a legsulyosabb büntetést. A védőügyvédek fellebbezésekkel még körülbelül öt évig halogathatják az elitéltek kivégzését.

★

A dél-olaszországi Pizzo közelében hétfőn kisiklott a Milánó—Syracuza expressz. Az ideiglenes adatok szerint egy ember életét vesztette és mintegy hatvan megsebesült. A szerencsétlenség pillanatában a vonat 95 kilométeres sebességgel haladt.

★

Az Egyesült Államok Legfelsőbb Birósága hétfőn tárgyalta le Cassius Clay ökölvivó fellebbezését; mint ismeretes, Clayt 1967 juniusában öt évi börtönre és 10 000 dollár pénzbirságra itélték a katonai szolgálat megtagadásáért. Chauncery Eskridge ügyvéd, védence felmentését kérte azzal az indokolással, hogy a mohamedán hitre való áttérésével a háboru ellenzője lett. A Legfelsőbb Biróság junius végén hirdet itéletet.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 124-14, 116-92, 130-87, 135-69, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 130-93. 120-77. Tip. I.P.B.A. 40 168